

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
530-22

meddelad i Stockholm den 27 september 2023

KLAGANDE
AA

MOTPART
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Box 210
641 22 Katrineholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE
Kammarrätten i Jönköpings dom den 31 januari 2022 i mål nr 3231-20

SAKEN
Arbetslöshetsförsäkring

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen upphäver kammarrättens avgörande och fastställer förvaltningsrättens avgörande.

BAKGRUND

1. Enligt den reglering som gäller för arbetslöshetsförsäkringen kan den som själv försätter sig i arbetslöshet – t.ex. genom otillbörligt uppförande – bli avstängd från arbetslöshetsersättning i upp till 45 ersättningsdagar.

2. AA hade en tillsvidareanställning som yrkeschaufför vid ett åkeri. Transportstyrelsen beslutade att återkalla hans körkort eftersom han inte hade verifierat varaktig nykterhet genom läkarintyg, vilket var ett villkor för körkortet. Han ansågs därför inte uppfylla de medicinska kraven för körkort.
3. Efter Transportstyrelsens beslut om återkallelse av körkortet avslutade arbetsgivaren AAs anställning enligt en överenskommelse med honom.
4. Transportarbetarnas arbetslöshetskassa beslutade att stänga av AA från rätt till ersättning i 45 ersättningsdagar. Som skäl för beslutet angavs att han hade fått sitt körkort återkallat och därigenom själv orsakat att hans anställning avslutades. Av arbetslöshetskassans omprövningsbeslut – som inte innebar någon ändring – framgick att avstängningsbeslutet grundades på att han genom körkortsåterkallelsen ansågs ha skilts från arbetet på grund av otillbörligt uppförande.
5. AA överklagade beslutet till Förvaltningsrätten i Växjö som biföll överklagandet. Förvaltningsrätten konstaterade att AAs körkort hade återkallats med anledning av att han, enligt körkortsregelverket, bedömdes ha ett alkoholmissbruk. Domstolen anförde att missbruk av alkohol betraktas, bland annat arbetsrättsligt, som en sjukdom och det var därför svårt att hävda att han själv kunnat råda över eller förhindra att körkortet återkallades. Förvaltningsrätten fann att AAs anställning mot denna bakgrund inte kunde anses ha avslutats på grund av otillbörligt uppförande. Arbetslöshetskassan hade därför inte haft stöd för att stänga av honom på denna grund.
6. Transportarbetarnas arbetslöshetskassa överklagade till Kammarrätten i Jönköping som biföll överklagandet. Kammarrätten menade att AA haft möjlighet att verifiera varaktig nykterhet och därvid också haft möjlighet att söka stöd och hjälp. Han måste enligt kammarrätten även ha varit medveten om att verifiering av varaktig nykterhet var en förutsättning för fortsatt innehav av

körkort och därmed också för att fortsättningsvis kunna utföra sitt arbete. Mot denna bakgrund och då AA inte heller hade presenterat någon utredning som talade för motsatsen fann kammarrätten att hans agerande utgjorde ett otillbörligt uppförande i lagens mening.

YRKANDEN M.M.

7. AA yrkar att kammarrättens avgörande ska upphävas och förvaltningsrättens avgörande fastställas.
8. *Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen* anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet

9. Frågan i målet är om det förhållandet att en persons alkoholmissbruk har lett till körkortsåterkallelse av medicinska skäl kan utgöra ett sådant otillbörligt uppförande som kan föranleda avstängning från rätt till arbetslöshetsersättning.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

10. Enligt 43 b § första stycket 2 lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring ska en sökande stängas av från rätt till ersättning i 45 ersättningsdagar, om han eller hon på grund av otillbörligt uppförande skilts från sitt arbete.
11. Som exempel på otillbörligt uppförande nämns i förarbetena onykterhet i arbetet, upprepad sen ankomst till arbetet, frånvaro utan giltig anledning och vägran att efterkomma arbetsledningens anvisningar (prop. 1973:56 s. 184 och prop. 2012/13:12 s. 92).

12. Av utredningen i målet framgår att AAs anställning har avslutats efter det att hans körkort återkallats med stöd av 5 kap. 3 § 7 körkortslagen (1998:488). Enligt den bestämmelsen ska ett körkort återkallas om körkortshavarens förutsättningar för rätt att köra ett körkortspliktigt fordon är så väsentligt begränsade genom sjukdom, skada eller dylikt att han eller hon från trafiksäkerhetssynpunkt inte längre bör ha körkort. Transportstyrelsens beslut att återkalla körkortet motiverades med att AA inte uppfyllde de medicinska kraven för körkort på grund av att han hade ett alkoholmissbruk.
13. Karaktären på de angivna exemplen i propositionerna på vad som kan anses utgöra otillbörligt uppförande talar enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening för att uttrycket närmast tar sikte på sådana beteenden som i linje med vad som gäller enligt arbetsrättsliga normer kan utgöra skäl för att avsluta en anställning på grund av misskötsamhet från arbetstagarens sida (jfr SOU 1971:42 s. 182 f. och SOU 1978:45 s. 194 f.).
14. Som huvudregel inom arbetsrätten gäller att en arbetstagare inte får sägas upp på grund av sjukdom. En arbetstagares alkoholmissbruk kan ha karaktär av sjukdom (AD 1986 nr 51).
15. Mot den bakgrunden finner Högsta förvaltningsdomstolen att det förhållandet att en persons alkoholmissbruk har lett till körkortsåterkallelse av medicinska skäl inte kan anses utgöra ett sådant otillbörligt uppförande som avses i 43 b § första stycket 2 lagen om arbetslöshetsförsäkring. Vad som lagts AA till last utgör därför inte grund för att stänga av honom från rätt till ersättning.

16. Transportarbetarnas arbetslöshetskassa hade således inte skäl för att stänga av AA från rätt till ersättning på den angivna grunden. Kammarrättens avgörande ska därför upphävas och förvaltningsrättens avgörande fastställas.

I avgörandet har deltagit justitieråden Helena Jäderblom, Per Classon, Inga-Lill Askersjö, Ulrik von Essen och Magnus Medin.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Sara Arya.